

www.salampnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه
- تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزوه و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملاً رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salampnu.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جغرافیای اقتصادی عمومی (کشاورزی-دامداری)

- (رشته جغرافیا)
- تألیف دکتر منصور بدری فر
- از سری متون آزمایشی دانشگاه پیام نور
- چاپ دوم دی ۱۳۸۳
- تهیه کننده : دکتر گیتی صلاحی اصفهانی
- پاییز ۱۳۸۵

■ ۲ واحد

■ رفع اشکال گروهی - ۸ ساعت

■ با گذراندن درس اصول علم اقتصاد

■ جغرافیای اقتصادی عمومی یا مبانی جغرافیای اقتصادی

(۱) : کشاورزی را می تواند بگذراند.

■ پیش نیاز درس جغرافیای اقتصادی ایران (۱) کشاورزی

کتاب در ۷ فصل تدوین شده است :

- فصل اول : جغرافیای اقتصادی و سیر تکوینی آن
- فصل دوم : فعالیت های اقتصادی و طبقه بندی آن ها
- فصل سوم : جغرافیای کشاورزی (زراعت - دامداری
جنبی)

■ فصل چهارم : مبانی طبیعی و شرایط محیطی فعالیت های کشاورزی

■ فصل پنجم : مبانی انسانی و شرایط فرهنگی - اجتماعی فعالیت های کشاورزی

■ فصل ششم : شاخص هایی که در مطالعه باید مورد توجه جغرافیدانان قرار گیرد

■ فصل هفتم : مناطق زراعی جهان

مقدمه کلی درس

جغرافیای اقتصادی از بهترین شاخص های علم جغرافیا است که فعالیت های اقتصادی انسان را در چهار چوب اصول و الگوهای متداول در جغرافیا بررسی و شامل :

- مبانی جغرافیای اقتصادی (۱): کشاورزی - دامداری
- مبانی جغرافیای اقتصادی (۲) : صنعت حمل و نقل است .

هدف کلی درس

بررسی ماهیت جغرافیای اقتصادی ، تبیین ویژگی فعالیت های اقتصادی ، سیر تکوینی آن ها از نظر گاه جغرافیا و نحوه ی بررسی فعالیت های کشاورزی انسان در قالب جغرافیای اقتصادی است .

فصل اول

جغرافیای اقتصادی و سیر تکوینی آن

هدف مرحله ای :

آشنا ساختن دانشجویان به ماهیت و ویژگی های جغرافیای اقتصادی و تبیین سیر تکوینی آن.

هدف های آموزشی - رفتاری فصل اول

۱. جغرافیای اقتصادی را تعریف کنید.
۲. دو بعدی بودن جغرافیای اقتصادی را شرح دهید.
۳. روش مطالعه در جغرافیای اقتصادی و تفاوت های آن را با علوم جنبی بیان کنید.
۴. دیدگاههای مختلف را مقایسه کنید.

۵. کلیه موضوع های وارد در جغرافیای اقتصادی را تجزیه و تحلیل کنید.

۶. اصطلاحات مطرح شده در مباحث را بخاطر بسپارید و به موقع استفاده کنید.

۷. نظر جغرافیدانان را در تکامل تعریف جغرافیای اقتصادی بدانید و نکات عمده آن ها را تعیین کنید.

به علمی که به تحلیل مکانی پدیده ها ، کشف رابطه ی علی
موجود در بین آن ها ، بر ملا کردن ویژگی های کلیت
ناشی از روابط مورد اشاره ، پراکندگی و علل پراکندگی
پدیده ها در سطح زمین (در مفهوم فضایی آن) و با روش
خاصی به بررسی می پردازد ، جغرافیا گفته می شود .

سیستم انسان - محیط مجموعه ی نظام یافته و پیچیده ای است که جغرافیا به این مجموعه با همان پیچیدگی توجه دارد و همه ی اجزاء را به صورت سیستم با زیر مجموعه های خود در نظر می گیرد و نیاز به روش ویژه ای در مطالعه دارد.

جغرافیا به دو شاخه تقسیم می شود :

■ جغرافیای طبیعی

■ جغرافیای انسانی

فعالیت های اقتصادی انسان در ارتباط با محیط در گروهی که جغرافیای اقتصادی نام دارد و شاخه ی وسیعی از جغرافیای انسانی را شامل می شود ، قرار می گیرد.

جغرافیای اقتصادی بجهت دو وجهی بودنش و بدلیل متحول
شدن آن یعنی گذار از مرحله توصیفی به مرحله علمی ،
گذشته پرفراز و نشیبی را پشت سر گذاشته است .

ساموئلسون اقتصاددان معروف می گوید :

اصولاً در يك يا چند سطر نمی توان تمام ویژگی های يك علم ، قلمرو ، ارتباط آن با علوم دیگر و برجستگیهای عمده آنرا بیان کرد .

جغرافیای اقتصادی و ماهیت دو بعدی آن

از آنجایی که فعالیت های اقتصادی موضوع مطالعه علم دیگری چون اقتصاد است دارای ماهیت دو بعدی و تداخل در وظایف شاخه های علمی را پیش آورده است .

جغرافیای اقتصادی و اقتصاددانان

جغرافیای اقتصادی علمی است که نظام پراکندگی انواع کالا ، تولید اقتصادی ، پراکندگی شرایط و امکانات تولید کالاها در سطح زمین جهت استفاده آنها هنگام نیاز که چگونه و از کجا بدست می آید را بررسی می کند.

روش مطالعه ، مهمترین عامل تعیین مرز بین قلمرو مطالعات
جغرافیای اقتصادی و علوم جزیی است .

شکل گیری يك تعريف جامع در جغرافیای اقتصادی

الکساندر : جغرافیای اقتصادی شاخه ای از علم جغرافیا است که فعالیت‌های انسان را در سطح زمین که معاش وی را تأمین می کند و در ارتباط با عناصر طبیعی ، انسانی مکان بررسی کرده و دلایل تفاوت و تشابهات این فعالیتها را روشن می نماید .

روشهای دو گانه در مطالعات جغرافیای اقتصادی

در این شاخه بررسیها در دو سطح ناحیه ای و عمومی است .
هر دو روش در نهایت مکمل هم می باشند .

خلاصه فصل اول

- روش مطالعه در جغرافیای اقتصادی متأثر از ویژگیهای بنیادی علم جغرافیا است.
- تعیین روش مشخص برای جغرافیای اقتصادی کمک کرد این شاخه از علم جغرافیا به تعریفی جامع دست یابد.

خود آزمایی فصل اول

■ سوالات تستی

۱ - کدام اصل مهم جغرافیایی در اثر ارزشمند رستف با عنوان جغرافیای اقتصادی مستتر بود ؟

الف : علیت

ب : پراکندگی

ج : پس آیند

د : تخریب و بنا

۲ - اقتصاد جغرافیایی را کدام دانشمند مطرح کرده است؟

الف : می لیت

ب : رستف

ج : ساموئلسون

د : شاو

۳ - کدام مورد زیر وجه تمایز جغرافیای اقتصادی از دیگر شاخه های علمی اقتصاد است ؟

الف : روش مطالعه

ب : موضوع مطالعه

ج : زمان مطالعه

د : مکان مطالعه

۴ - عناصر اصلی سیستم انسان - محیط در چارچوب کدام
تئوری زیر مورد توجه جغرافیدانان قرار می گیرد؟

الف : سیستم ها

ب : تحلیل مکانی

ج : کاربردی

د : اقتصاد فضا

۵ - بنظر برخی از جغرافیدانان ، جغرافیا مترادف با کدامیک از مفاهیم زیر است ؟

الف : جغرافیای اقتصادی

ب : جغرافیای محیطی

ج : جغرافیای انسانی

د : جغرافیای انسانی - محیطی

۶ - اثر معروف تامن و همکاران وی تحت عنوان جغرافیای
فعالیت های اقتصادی به چه عنصر مهمی در زیر تکیه
دارد؟

الف : روابط علمی

ب : روابط انسانی

ج : تأثیر شرایط محیط بر فعالیت های انسانی

د: نوع فعالیت اقتصادی

۷ - دره رود نیل بیشتر چه مفهومی را تداعی می کند؟

الف : واحد طبیعی

ب : ناحیه اقتصادی

ج : واحد جغرافیایی

د : ناحیه سیاسی

■ سوالات تکمیلی

- ۱ - جغرافیا هر مجموعه‌ی نظام یافته را .....
مورد مطالعه قرار می‌دهد
- ۲ - جغرافیای اقتصادی گذشته از تأخیر در تثبیت مکان علمی
جغرافیا به لحاظ ..... با تأخیر به تعریفی
جامع دست یافته است .
- ۳ - فعالیت های اقتصادی به تحقیق موضوع مطالعه‌ی
..... است .

فصل دوم

فعالیت های اقتصادی و طبقه بندی آنها

هدف مرحله ای

بررسی مفهوم فعالیت های اقتصادی و طبقه بندی آنها

هدف های آموزشی - رفتاری

آشنایی با :

- فعالیت های اقتصادی
- فعالیت های اقتصادی تولیدی
- فعالیت های اقتصادی توزیع و مبادله
- فعالیت های اقتصادی مصرف
- ابعاد جغرافیایی هر فعالیت اقتصادی

مقدمه

هارتسورن : هر نوع فعالیتی که با دخالت انسان به اشکالی از تولید ، توزیع ، مصرف بینجامد و کالای اقتصادی یا خدمات دارای ارزش اقتصادی بوجود آید ، فعالیت اقتصادی است .

فعالیت های اقتصادی تولیدی

فعالیتی که عنصر اصلی آن انسان است .

انواع فعالیت های اقتصادی تولیدی:

- تولید کالاهای مصرفی
- تولید محصولات خدماتی

تولید کالاهای مصرفی

دو نوع است :

۱ - شکل ابتدایی تولید کالای مصرفی

۲ - شکل پیشرفته تولید کالاهای مصرفی :

■ کشاورزی

■ صنعت

تولید محصولات خدماتی

به سه صورت است :

الف - شکل ابتدایی خدمت رسانی

ب - مرحله میانی

ج - خدمات اجرایی و مدیریتی کاملاً پیشرفته بصورت تحقیقات و پژوهشهای علمی

فعالیت های اقتصادی از نوع توزیع

نمونه های این نوع عبارتند از :

- تغییر محل کالا و ایجاد ارزش افزوده
- ایجاد ناوگانهای حمل مسافر ، جغرافیا حمل و نقل
- تجارت عمده فروشی ، خرده فروشی
- مبادله خدمات

فعالیت های اقتصادی نوع مصرف

در این بخش فعالیت های اقتصادی مربوط به مصرف ،
الگوهای مصرف در مکانهای جغرافیایی متفاوت با
معیارهای جغرافیایی بررسی می شود .

خلاصه فصل دوم

طبقه بندی فعالیت اقتصادی

- تولید
- توزیع
- مصرف

خود آزمایی فصل دوم

■ سوالات تستی

۱ - تغییر محل کالا در کدام گروه از فعالیت های اقتصادی
زیر است ؟

الف : تولید

ب : توزیع

ج : مبادله

د : مصرف

۲ - شکل پیشرفته تولید کالاهای مصرفی با کدام مورد بیشتر در ارتباط بوده است ؟

الف : شکل پیشرفته علم و تکنولوژی

ب : برقراری ارتباط میان ملتها

ج : افزایش جمعیت

د : ایجاد خطوط ارتباطی

۳ - خرده فروشی چه نوع فعالیت اقتصادی را تداعی می کند؟

الف : تولید محلی

ب : مصرف محلی

ج : توزیع کلی

د : توزیع محلی

۴ - تولید کالاهای مصرفی عمدتاً بر پایه چند شکل زیر
استوار گردیده است ؟

الف : خرد و کلان

ب : ابتدایی و پیشرفته

ج : خانگی و ملی

د : داخلی و صادراتی

۵ - خدمات مدیریتی در کدامیک از سطوح تولید محصولات
خدماتی قرار دارد؟

الف : ابتدایی

ب : میانی

ج : عالی

د : مقدماتی

٦ - تغییر محل کالا به عنوان يك فعالیت اقتصادی در کدام گروه از فعالیت های اقتصادی قرار دارد؟

الف : مبادله

ب : مصرف

ج : تولید ابتدایی

د : تولید پیشرفته

■ سوالات تکمیلی

۱- اصولاً به هر نوع فعالیت ی که ..... در آن عنصر اصلی بوده و با ..... حاصلی از فعالیت بدست آید تولید گفته می شود .

۲ - تغییر مکان کالا ، یعنی حمل مواد تولیدی از نقطه ای به نقطه ی دیگر و ایجاد ..... بر آن می تواند به عنوان نوعی فعالیت اقتصادی در گروه ..... مطرح شود .

۳ - در بخش فعالیت های اقتصادی از نوع مصرف جغرافیای اقتصادی ..... را در ارتباط با مکان های جغرافیایی بررسی و مطالعه می کند.

۴ - فعالیت های اقتصادی در ویژگی های ..... خود محور اصلی مطالعات جغرافیای اقتصادی را تشکیل می دهد.

فصل سوم

جغرافیای کشاورزی (زراعت – دامداری جنبی)

هدف مرحله ای

بررسی تاریخچه و تعریف جغرافیای کشاورزی و مکتبهای
مختلف جغرافیایی در کشورهای مختلف

هدف های آموزشی - رفتاری

آشنایی با :

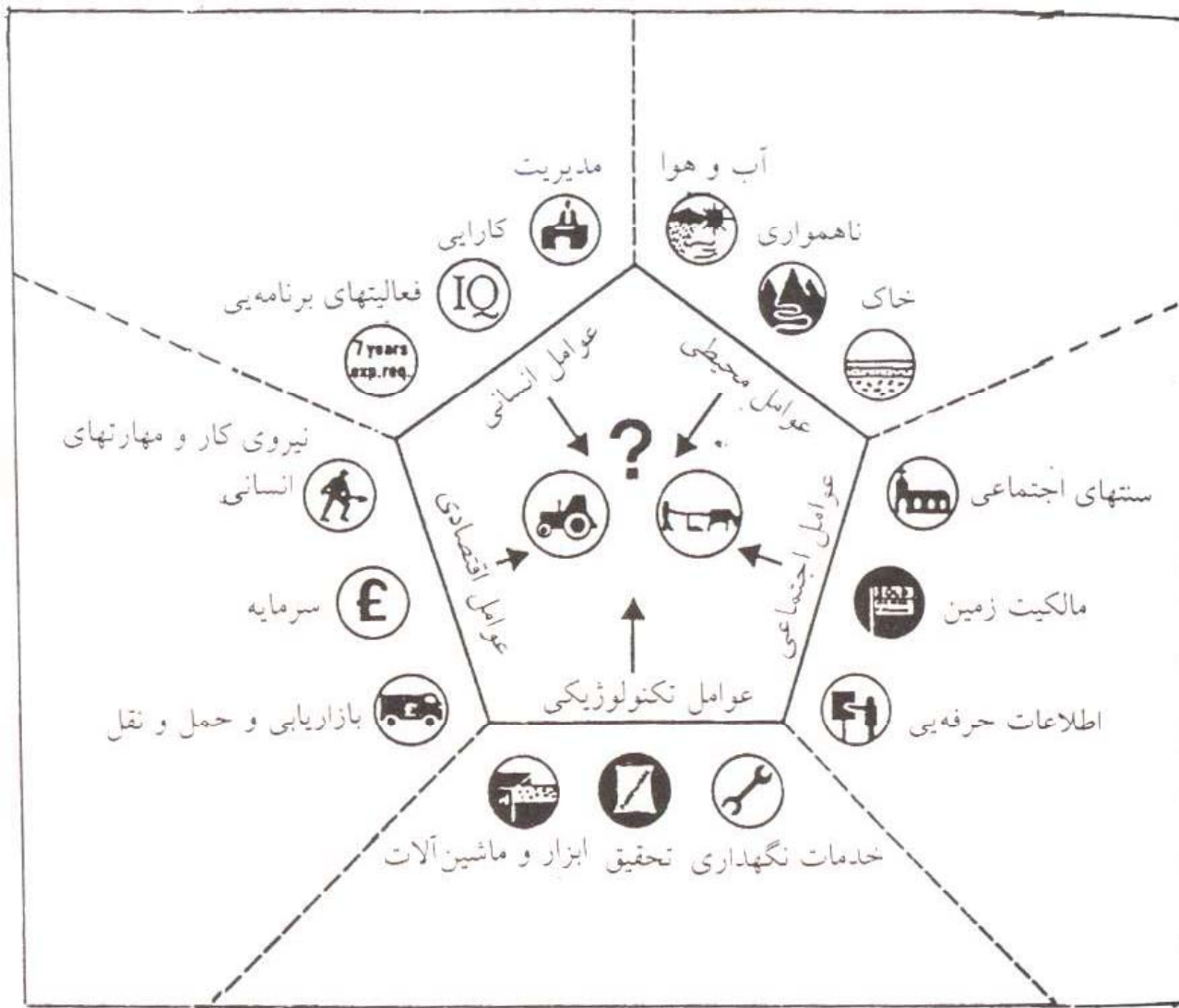
- رشد و تکامل جغرافیای کشاورزی
- حرکتهای جهانی در زمینه مطالعات جغرافیای کشاورزی
- ارتباط چند سویه انسان در فعالیتهای کشاورزی با زمین و خاک

مقدمه

اولین بخش از سلسله موضوعهای جغرافیای اقتصادی به
فعالیت‌های کشاورزی اختصاص یافته است .

تعریف جغرافیای کشاورزی

هدف نهایی جغرافیای کشاورزی تعیین قلمرو فعالیت‌های کشاورزی، روشن کردن ویژگی‌های مکانی آنها و توجیه ساخت درهم و پیچیده نواحی مختلف زمین از لحاظ قابلیت‌های کشاورزی است.

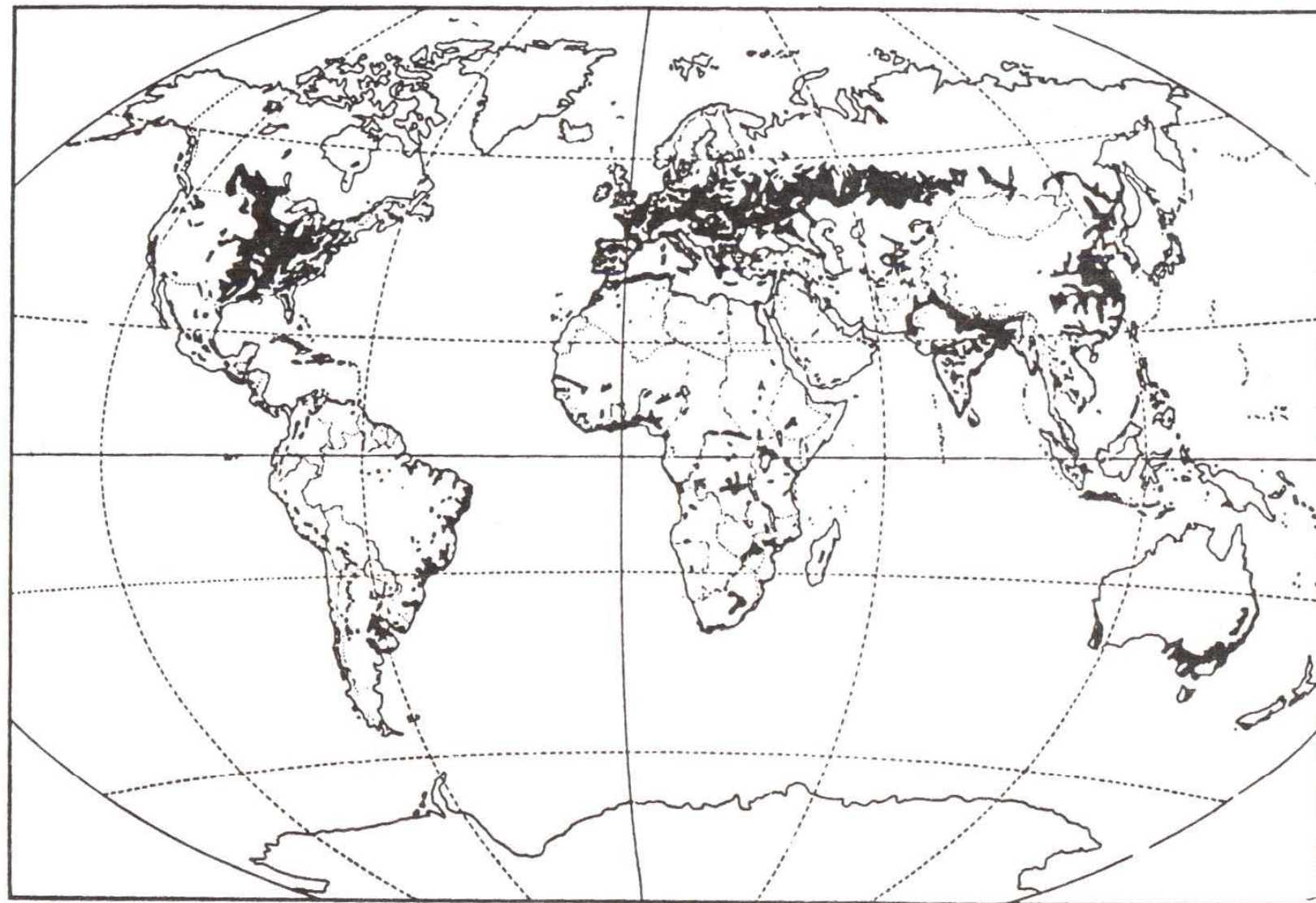

عوامل مؤثر در فعالیت‌های کشاورزی

جغرافیای کشاورزی و گذشته آن

توجه به جغرافیای کشاورزی بدلیل نیاز روز افزون جمعیت جهان به تولیدات کشاورزی است . این توجهات از سال ۱۹۱۷ توسط Finch ، سال ۱۹۴۶ توسط P.George آغاز شد .

پراکندگی زمین‌های مزروعی در سطح جهان از: Tumertekin

خلاصه فصل سوم

فعالیت‌های کشاورزی ابتدا در مکتب جغرافیایی فرانسه مورد توجه قرار گرفت.

اثر پر ارزش سیمون با عنوان جغرافیای کشاورزی خطوط اصلی کار را روشن ساخت.

خود آزمایی فصل سوم

۱ - جغرافیای محصولات اکولوژیکی از کدام جغرافیدان است؟

الف : بیکر

ب : سیمون

ج : کلیجز

د : اترمبا

۲ - سیر تکوینی جغرافیای کشاورزی بیشتر در اثر کدام جغرافیدان مطرح شده است؟

الف : اترمبا

ب : پیر ژرژ

ج : فینچ

د : بیکر

۳ - کدام مورد مانع اصلی در تعیین وضعیت واقعی

کشاورزی در جهان بحساب می آید ؟

الف : متدوال نبودن مطالعات خاک

ب : رایج نبودن سر شماری های کشاورزی

ج : عدم دسترسی به اطلاعات هواشناسی

د : وارد نشدن تکنولوژی به فعالیتهای کشاورزی

۴ - در کدام خطوط کلی و چارچوب اصلی موضوعهای
جغرافیای کشاورزی بوضوح آمده است؟

الف : جغرافیای محصولات اکولوژیکی اثر کلیجز

ب : جغرافیای کشاورزی اثر اترمبا

ج : نواحی کشاورزی امریکای شمالی اثر بیکر

د : جغرافیای کشاورزی اثر سیمون

۵ - جغرافیای کشاورزی ابتدا از طرف جغرافیدانان کدام کشور مطرح گردید ؟

الف : فرانسه

ب : آمریکا

ج : انگلیس

د : آلمان

۶ - مکتب جغرافیایی کدام کشور به رشد جغرافیای اقتصادی بیشتر کمک کرده است ؟

الف : آلمان

ب : فرانسه

ج : آمریکا

د : انگلیس

۷ - نقشه جهانی استفاده از خاک به کدام مقیاس زیر تهیه شده است ؟

الف : ۱/۵۰۰۰۰

ب : ۱/۱۰۰۰۰۰

ج : ۱/۵۰۰۰۰۰

د : ۱/۱۰۰۰۰۰۰

■ سوالات تکمیلی

۱ – اهمیت فعالیتهای کشاورزی از ضرورت توسعه نواحی کشاورزی در برابر مسأله ..... مطرح شده است.

۲ – تهیه نقشه جهانی بهره گیری از خاک در سال ۱۹۴۹ ..... توصیه شده است.

۳ - کنگره جهانی ۱۹۶۴ تشکیل کمیته ..... را
تصویب کرد و محل آن را در ..... قرار داد.

فصل چهارم

مبانی طبیعی و شرایط محیطی فعالیت های
کشاورزی

هدف مرحله ای

بررسی تأثیر عوامل مختلف محیط بر فعالیت های کشاورزی
و تعیین توان کشاورزی زمین با توجه به عوامل فوق .

هدفهای آموزشی - رفتاری

آشنایی با :

- نقش شرایط اقلیمی در فعالیت های کشاورزی
- نقش زمین در فعالیت های کشاورزی
- اهمیت خاک به عنوان عنصر اصلی زراعت
- منابع آب ، انواع آن و رابطه آن با فعالیت های کشاورزی

مقدمه

شناسایی عوامل سازنده محیط و ارتباط آنها با فعالیت های کشاورزی ، می تواند ما را در رفع موانع موجود کمک و برنامه ریزی صحیح را برای آنها میسر کند.

اقلیم و فعالیت های کشاورزی

عناصر اقلیمی دما ، رطوبت ، باد و آفتاب فعالیت های کشاورزی و پوشش گیاهی را متأثر می سازند.

فعالیت های کشاورزی علاوه بر شرایط مناسب اقلیمی ، با شرایط انسانی مطلوب مرتبط است.

دما

هر گیاهی در دوره کشت و رشد ، مراحل مختلفی چون حداقل درجه حرارت ، شرایط مطلوب حرارتی و حداکثر درجه حرارت می گذراند که در زندگی گیاه بسیار مهم است .

ترمو پریودیسم

ترمو پریودیسم : پدیده تغییرات دما در فصول مختلف بویژه در شبانه روز و تأثیرات آن بر زندگی گیاهان است که عوامل مختلفی بر آن تأثیر دارد.

فتو پریودیسم

فتو پریودیسم : تغییرات طول مدت روز و شب در فصول مختلف سال و اثرات آن بر روی فعالیت های حیاتی موجودات زنده ، اعم از گیاه و جانور است .

عرض جغرافیایی	۰ درجه	۱۰ درجه	۲۰ درجه	۳۰ درجه	۴۰ درجه	۵۰ درجه	۶۰ درجه	۹۰ درجه
حداکثر طول روز	۱۲/۰۵ ساعت	۱۲/۴۰ ساعت	۱۳/۱۸ ساعت	۱۴/۰۲ ساعت	۱۴/۵۸ ساعت	۱۶/۱۸ ساعت	۱۸/۴۵ ساعت	۲۴ ساعت
حداقل طول روز	۱۲/۰۴ ساعت	۱۱/۳۰ ساعت	۱۰/۵۳ ساعت	۱۰/۱۰ ساعت	۹/۱۶ ساعت	۸/۰۰ ساعت	۵/۴۵ ساعت	ندارم

اثر فتو پریودیسم در گل کردن گیاهان

۱. گیاهان بلند روز

۲. گیاهان کوتاه روز

۳. گیاهان بی تفاوت

■ عوامل محیطی و پراکندگی آنها در سطح زمین نظام زیستی موجودات زنده را تنظیم کرده است.

یخبندان

انجماد به دو صورت اتفاق می افتد

الف : پهن رفت

ب : تشعشع

- مقابله با یخبندان ناشی از تغییرات ماکروکلیمایی سخت
- مقابله با انجماد ناشی از تغییرات میکرو کلیمایی میسر است.

رطوبت

گیاه آب را در حد نیازهای زیستی خود طلب می کند . اگر بیشتر یا کمتر باشد با اختلالات زیستی مواجه شده فعالیت های کشاورزی جهت تولید محصولات غذایی دچار نقصان می شود.

برف

فواید برف :

- تأمین آب مصرفی گیاه
- پوشش حفاظتی برای گیاه از سرمای زمستان

همچنین برف ضرر و زیانهایی را متوجه دامداری می کند.

باد

شدت بخشیدن بر عمل تبخیر از تأثیرات مستقیم و مهم باد بر زندگی گیاهی است.

فعالیت های کشاورزی مرتبط با چهره زمین و وضع ناهمواری های آن

چهره زمین ، زراعت و کشاورزی را با توجه به ماهیتی که
دارد با دو شکل تحت تأثیر قرار می دهد :

۱. ارتفاع زمین

۲. شیب

ارتفاع

تأثیر ارتفاع و افزایش آن :

- کاهش فشار هوا
- کاهش درجه حرارت
- قابلیت باران گیری
- افزایش قدرت و جریان باد

مناطق کوهستانی برای فعالیت های کشاورزی چندان مناسب نیستند.

شیب زمین

- مانع فعالیت های کشاورزی
  - زمین های شیرین
  - وضعیت متوسط
  - زمین استفاده از زمین های شیبدار:
  - ترانس بندی
  - کشت خطی
  - کشت درختان میوه
- ۶درجه < شیب
- ۳درجه = شیب
- ۶درجه < شیب < ۳ درجه

فعالیت های کشاورزی و منابع آب

منابع آب

- آبهای سطحی (سطح الارض)
- آبهای زیر زمینی (تحت الارض)
- دریاچه ها یا منابع آب ساکن

منابع آب جاری در سطح زمین

اهمیت رودخانه

■ رژیم رودخانه

■ دبی رودخانه

استفاده بهینه از آبهای جاری در کشاورزی :

■ سد

■ منحرف کردن مسیر رودخانه

■ الحاق بخشی از آب رودخانه ای به رودخانه دیگر

منابع آب زیر زمینی

با استفاده بی رویه از منابع زیرزمینی ضرر عمده ای متوجه پوشش گیاهی طبیعی می شود.

منابع عمده آبهای زیر زمینی

- طبقات زیرین جلگه های رسوبی
- طبقات رسوبی بخشهای سطح زمین دارای گسل

دریاها و دریاچه ها

از دریاچه ها در صورت داشتن آب شیرین و قرار گرفتن در ارتفاعی بیش از زمین های کشاورزی می توان استفاده کرد.

فعالیت های کشاورزی و خاک

خاک مهمترین عنصر کشاورزی و بخش بیرونی آن مهمترین لایه برای کشاورزی است خاک حاصل فعالیت های عوامل اقلیم ، جنس سنگ مادر ، تجزیه شیمیایی و فعالیت های بیولوژیکی هر محل است.

ساختار فیزیکی خاک

- ساختار فیزیکی خاک :
- وضعیت دانه ها
- فضایی خالی بین دانه ها
- قابلیت جذب آب

قابلیت‌های فیزیکی ، شیمیایی و بیولوژیکی خاک نباید بطور مجرد و جدا از هم نگریسته شود.

ساختار شیمیایی خاک

ترکیب شیمیایی خاک به آن قابلیت اسیدی ، قلیایی و خنثی میدهد این ویژگی به PH خاک معروف است.

■ خنثی $PH = 7$

■ اسیدی $PH < 7$

■ قلیایی $PH > 7$

خلاصه فصل چهارم

فعالیت های کشاورزی با عوامل طبیعی و شرایط محیطی ارتباط تنگاتنگ دارد .

عوامل طبیعی

- اقلیم
- توپوگرافی
- آب
- خاک

خود آزمایی فصل چهارم

■ سوالات تستی

۱ - اثرات عوامل اقلیمی بر فعالیت های کشاورزی باید ..... دیده شود ؟

الف : مجرد

ب : در کنار هم

ج : به همراه خاک

د : همراه با ویژگیهای انسانی

۲ - گیاهانی که در تمام سال به درجه حرارت بالا نیازمندند
مخصوص چه منطقه اقلیمی هستند؟

الف : استوایی

ب : مداری

ج : معتدله

د : موسمی

۳ - فتوسنتز گیاه در پناه کدام شرایط محیطی انجام پذیر است؟

الف : خاک مناسب

ب : درجه حرارت معتدل

ج : نور آفتاب

د : رطوبت فراوان

۴ - انجماد نوع پهن رفت در چه عرضهایی بیشتر اتفاق می افتد ؟

الف : پایین

ب : بلند

ج : عرض های استوایی

د : عرض های بلند

۵ - گیاهان در حد بسیار زیاد متأثر از کدام عامل زیر هستند؟

الف : آب و هوا

ب : توپولوژی

ج : خاک

د : دما و رطوبت

۶ - مقاومت مرکبات در مقابل تغییرات دما تا چند درصد است؟

الف : بین ۹ تا ۷ درجه زیر صفر

ب : بین ۷ تا ۶ درجه زیر صفر

ج : تا ۳۰ درجه زیر صفر

د : تا ۲۰ درجه زیر صفر

۷ - چگونه می توان با پدیده یخبندان ناشی از تغییرات
ماکروکلیمایی مبارزه کرد ؟

الف : مهار کردن شرایط نامساعد

ب : تدابیر مناسب و درخور

ج : انتخاب نوع کشت مناسب

د : توجه به فعالیت مناسب

■ سوالات تکمیلی

۱ - در بررسی فعالیت های کشاورزی مطالعات .....
از اهمیت ویژه برخوردار است .

۲ - بررسیهای نیازمندی گیاهان به آب نشان داده است که اگر مقدار آب از حد مطلوب کمتر یا بیشتر باشد ..... برای گیاه بوجود می آورد.

۳ - کشت آبی و اعمال روشهای آبیاری برای فعالیت های
کشاورزی عمدتاً در مناطق ..... زمین متداول
است.

فصل پنجم

مبانی انسانی و شرایط فرهنگی - اجتماعی
فعالیت های کشاورزی

هدف مرحله ای

بررسی نقش بنیادهای فرهنگی - اجتماعی و مبانی انسانی
مؤثر در فعالیت های کشاورزی و چگونگی تأثیر آنها بر
فعالیت های کشاورزی.

هدفهای آموزشی - رفتاری

آشنایی با :

- ویژگیهای فرهنگی انسان در فعالیت های کشاورزی
- نقش فرهنگ و تکنولوژی در فعالیت های کشاورزی
- نظام های اعتباری
- کالاهای مؤثر در سیاست های جهانی
- مالکیت و انواع آن

مقدمه

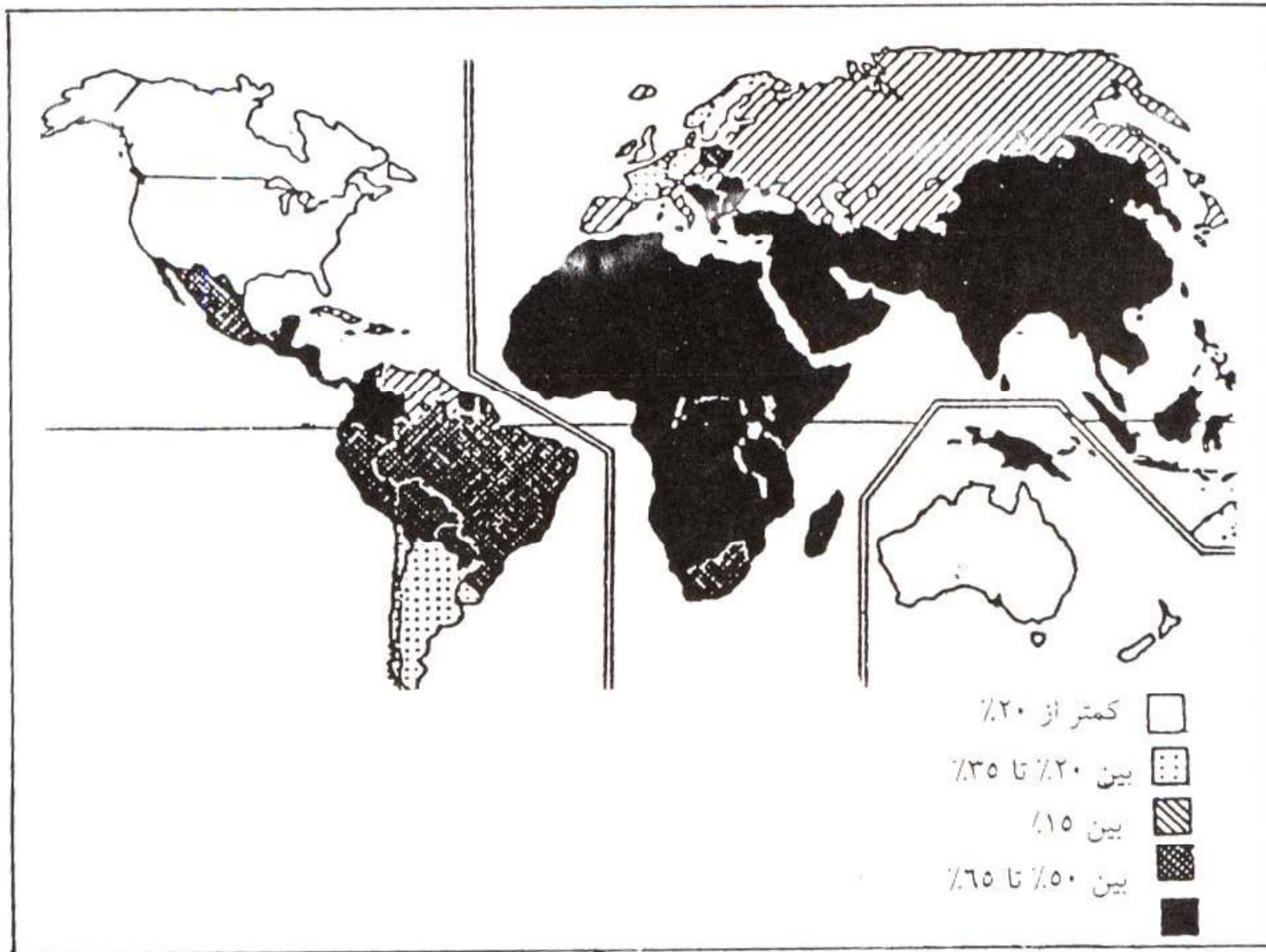
ابعاد انسانی فعالیت های کشاورزی در کنار مبانی طبیعی و شرایط محیطی مهم و بی توجهی بدان باعث نادیده گرفتن ارکان اصلی فعالیت و دور کردن آن از دستیابی به نتایج صحیح می شود .

جمعیت شاغل در فعالیت های کشاورزی

تقریباً نصف جمعیت دنیا در فعالیت های کشاورزی - دامپروری مشغولند.

افزایش قدرت صنعتی و ورود تکنولوژی پیشرفته به کشاورزی باعث کاهش نیروی شاغل در فعالیت های کشاورزی می شود.

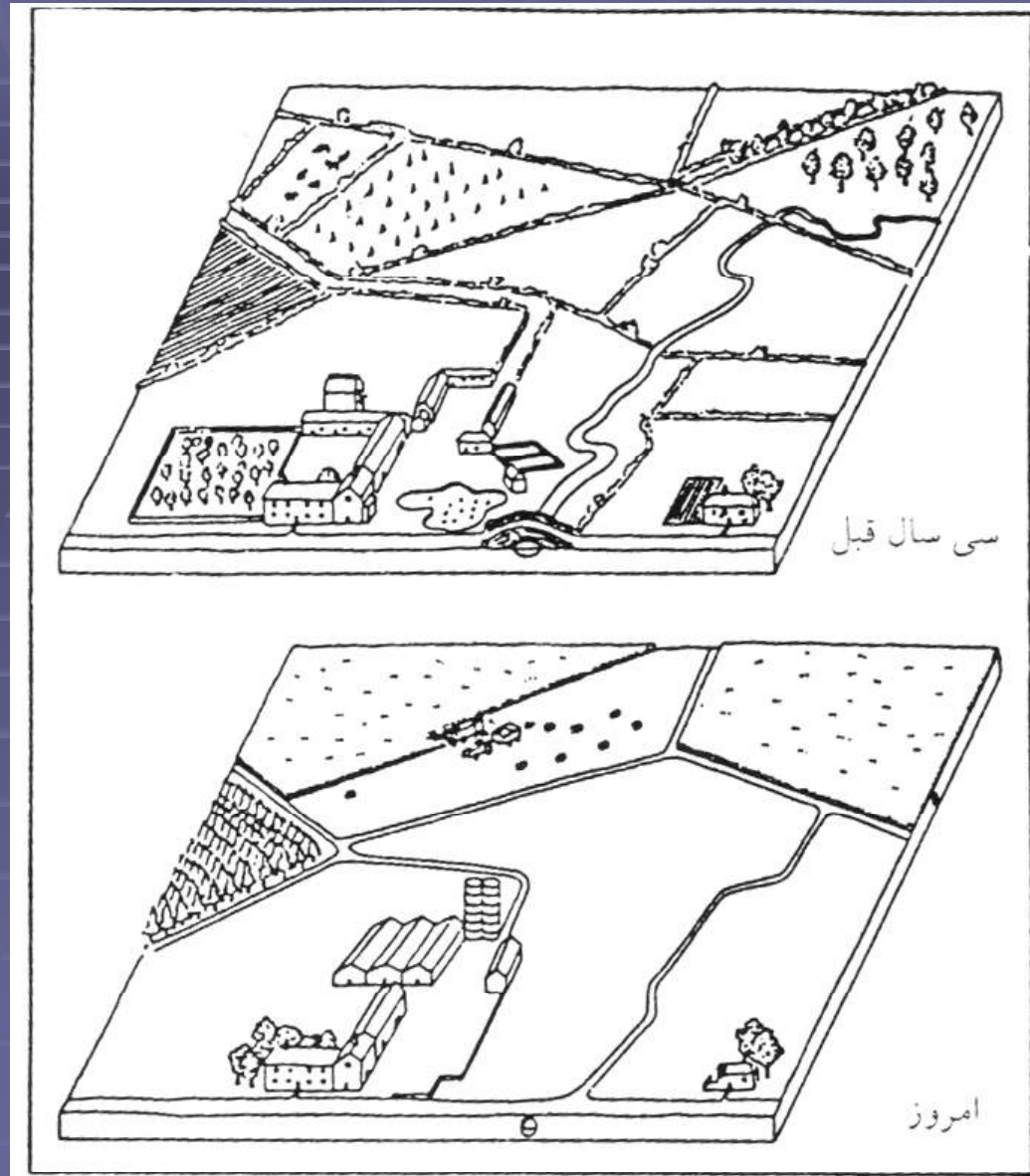
درصد جمعیت شاغل در کشاورزی از نقاط مختلف جهان

فرهنگ و فناوری

عوامل فرهنگی مؤثر در فعالیت های کشاورزی :

- عرف و عادت
- اعتقادات مذهبی
- آموزش و پژوهش

دانش و آگاهی مردم ، مهمترین وسیله استفاده آنها از شیوه های علمی است.

تغییر سیمای اراضی مزروعی و کاربری زمین در کشورهای پیشرفته

سرمایه

سرمایه در فعالیت های کشاورزی تجاری رکن اصلی و اساس کار است .

انواع نظامهای اعتباری :

- نظام اعتباری کوتاه مدت
- نظام اعتباری میان مدت
- نظام اعتباری دراز مدت

نظام اعتباری کوتاه مدت

این نظام اعتباری وامهایی به مدت یکسال یا کمتر دارد و شامل تولید انواع خاصی از محصولات زراعی یا پرورش دامهای پرواری است .

نظام اعتباری میان مدت

این نظام اعتباری برای وامهایی به مدت چند سال است شامل:
مواردی که ویژگی سرمایه ای داشته باشند.

نظام اعتباری دراز مدت

این نظام برای وامهای به مدت ده یا بیست سال است شامل خرید مزرعه یا ایجاد تغییرات بنیادی.

بازار و بازاریابی

بازار در رأس عواملی است که تولید را تحت تأثیر قرار می دهد.

قدرت اقتصادی بازار به میزان ، تعداد جمعیت ساکن محل و سطح زندگی مردم بستگی دارد .

حمل و نقل

رابطه بین تولید کننده و مصرف کننده امکانات ارتباطی و حلقه اتصال بین آنان است.

با گذر زمان نظام حمل و نقل کالاهای تجاری کاملتر شده است.

دولت و فعالیت های کشاورزی

هدف از نقش دولتها در فعالیت های زراعی حالت بینابین است.

تأمین نیازهای داخلی بویژه مواد غذایی در رأس اهداف برنامه های ملی هر کشور است.

مالکیت اراضی

شکل و نوع مالکیت در مناطق کشاورزی ، فعالیت های کشاورزی تأثیر مهم می گذارد.

انواع مالکیت :

- مالکیت خصوصی
- مالکیت قبیله ای
- مالکیت دولتی
- مالکیت عمومی

مالکیت خصوصی

گسترده ترین و معمولترین نوع مالکیت است . در کشورهای غربی وجود دارد ، صاحبان املاک تمام اختیارات ملك خود را دارند.

مالکیت قبیله ای

در بین جوامع سنتی مشاهده می شود در مواردی به مالکیت خصوصی نزدیک می شود در افریقای استوایی و آسیای جنوب شرقی وجود دارد .

مالکیت دولتی

در کشورهای با حکومت مطلقه وجود دارد که دولت مالک اراضی است.

از يك کشور به يك کشور دیگر متفاوت است.

اتحاد شوروی سابق : کالخوز و ساوخوز

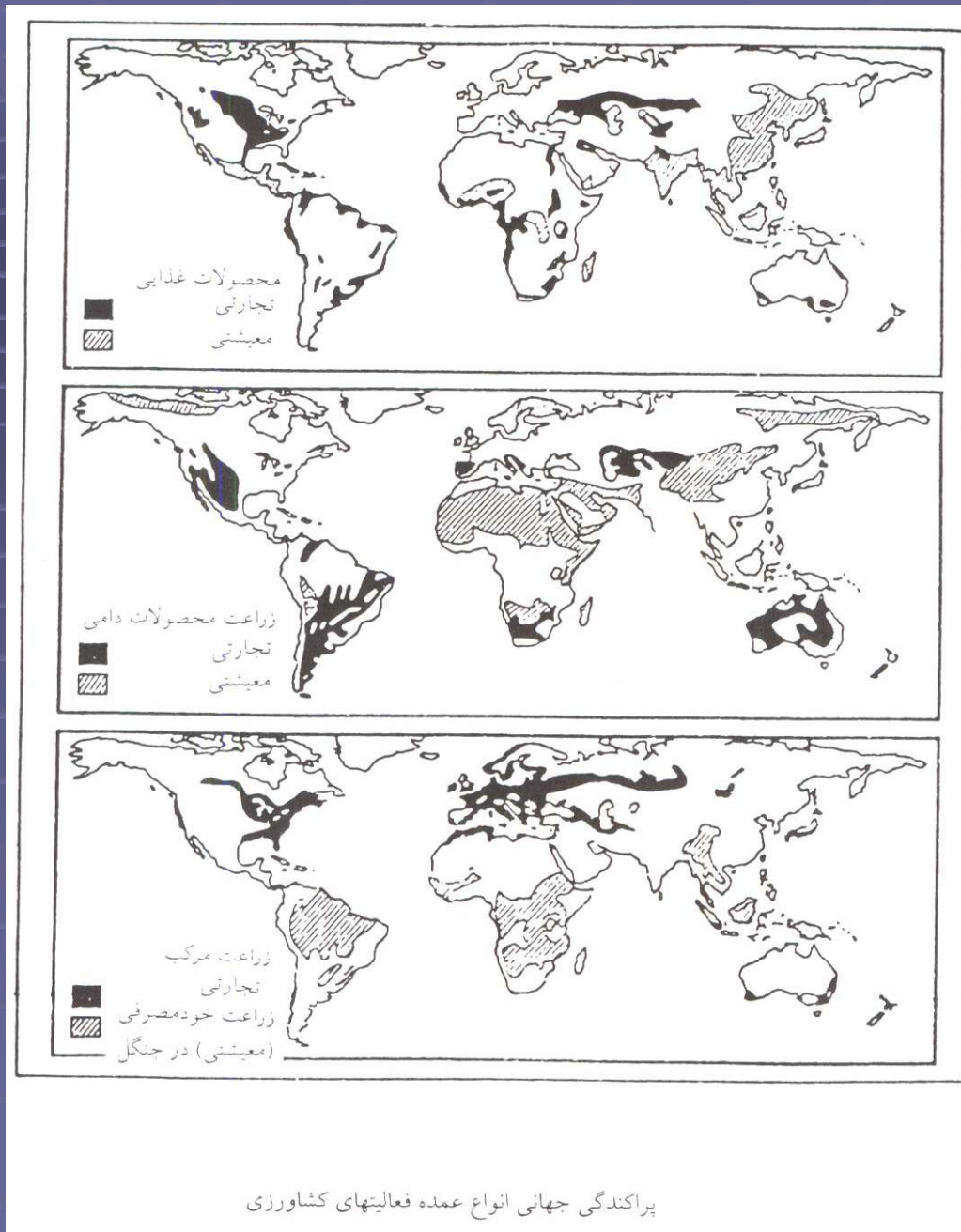
مکزیک : اژیدو

مالکیت عمومی

زمینهای عمومی به مردمی که در يك محدوده سیاسی زندگی می کنند تعلق دارد.

اداره این زمینها در اختیار دولت است.

خلاصه فصل پنجم

عوامل فرهنگی و اجتماعی پس از عوامل طبیعی و شرایط اکولوژیکی نقش مهمی در فعالیت های کشاورزی دارند .

عوامل فرهنگی مؤثر :

■ فرهنگ و تکنولوژی

■ جمعیت شاغل

خود آزمایی فصل پنجم

■ سوالات تستی

۱ - جمعیت دقیق کشاورزان دنیا به چه دلیل معلوم نیست؟

الف : متداول نبودن سرشماریهای کشاورزی

ب : نبودن معیار معین برای فعالیت های کشاورزی

ج : ضروری نبودن آن

د : نبود يك سازمان بين المللی مربوطه

۲ - چه درجه از نیروی کارگری ایالات متحده در فعالیت های کشاورزی اشتغال دارند؟

الف : ۶۰%

ب : ۴۰%

ج : ۴%

د : ۶%

۳ - اگر مناطق مختلف جغرافیایی جهان را از لحاظ نیروی کارگری اشتغال در کشاورزی از کم به زیاد طبقه بندی کنیم کشورهای مستقل مشترك المنافع در چه گروهی قرار می گیرند؟

الف : اول

ب : دوم

ج : سوم

د : چهارم

۴ - گاوداری در کشور هند به چه دلیل متداول نیست :

الف : مناسب نبودن شرایط محیطی

ب : اعتقادات مذهبی

ج : وجود منابع تغذیه زیاد

د : بهداشتی نبودن گوشت گاو

۵ - کدامیک از کشورهای زیر کمترین نیروی کارگری را در
فعالیت های کشاورزی دارند ؟

الف : آمریکای شمالی

ب : اروپای مرکزی

ج : اروپای شمالغربی

د : آمریکای لاتین

۶ - خرید مزرعه در کدامیک از نظامهای زیر قرار دارد؟

الف : وامهای کشاورزی بانکها

ب : نظام اعتباری میان مدت

ج : نظام اعتباری دراز مدت

د : نظام اعتباری کوتاه مدت

۷ - در کدام کشور زیر هر نوع فعالیت کشاورزی به منظور
جلوگیری از ورود آفات زراعی به منطقه به شدت کنترل
می شود؟

الف : کالیفرنیا

ب : ترکیه

ج : آمریکا

د : ویرجینیا

■ سوالات تکمیلی

۱ - خرید دام و ماشین آلات کشاورزی در نظام اعتباری
..... قرار دارد .

۲ - در کشورهایی که در آمد سرانه مردم کمتر است مردم بیشتر از غذایی ..... استفاده می کنند.

۳ - بین شهر نیویورک و جزایر هاوایی علی رغم وجود مسافت زیاد به لحاظ پیوند ..... دادوستد گسترده وجود دارد .

فصل ششم

شاخصهایی که در مطالعه فعالیت های
کشاورزی و دامداری جنبی مورد توجه
جغرافیدانان قرار می گیرد

هدف مرحله ای

بررسی فعالیت های کشاورزی و دامداری مرتبط با آن که با توجه به هدفهای جغرافیا مورد توجه جغرافیدانان قرار می گیرد.

هدف های آموزشی - رفتاری

آشنایی با :

- وسعت زمین های کشاورزی دنیا
- راههای افزایش مقدار محصول در واحد زراعی
- تئوری یکپارچه کردن اراضی
- مفهوم دامداری جنبی
- رابطه بین اراضی مزروعی و تعداد دام

مقدمه

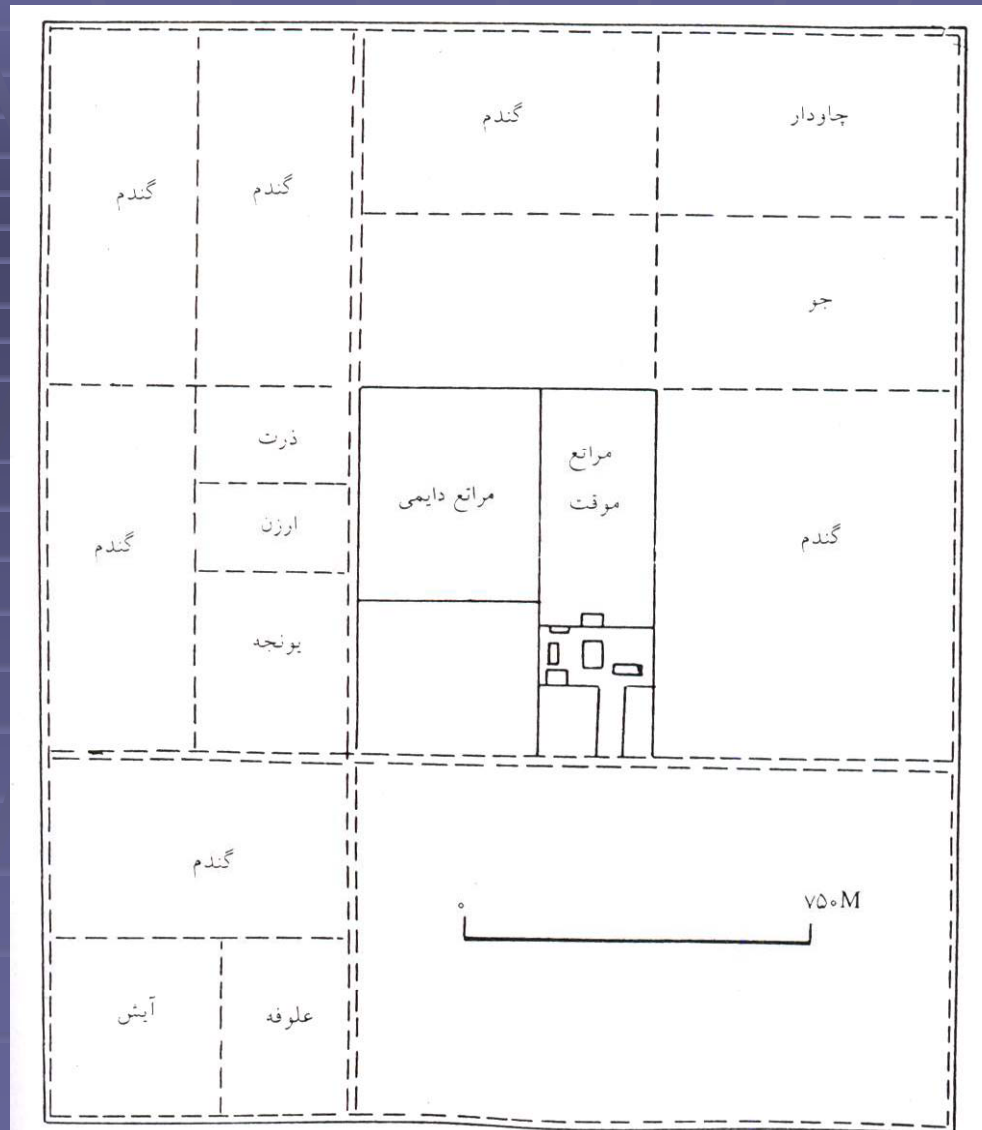
فعالیت های کشاورزی با عوامل متعددی در ارتباط است و
آشنایی با آنها چارچوب بررسیهای جغرافیایی را تعیین می
کند.

شاخصهای مربوط به فعالیت زراعی

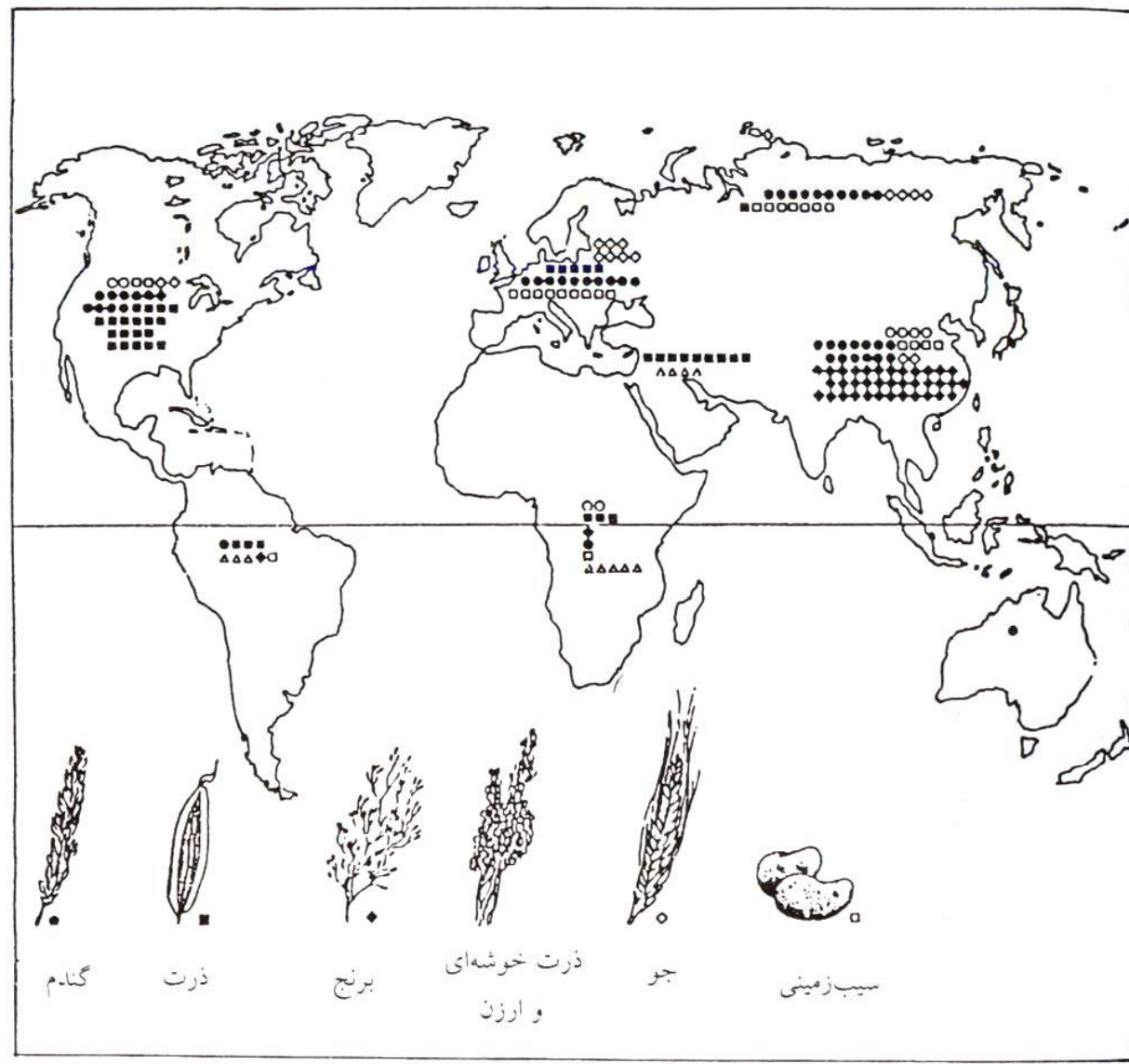
وسعت زمین های کشاورزی و تعیین درصد آنها
اراضی قابل کشت در بخشهای مرطوب عرضهای متوسط
واقعد.

جمع آوری اطلاعات ، استفاده از آنها مهمترین کار در تعیین
توانایی زمین و فعالیت های کشاورزی است.

در یکی از مزارع ایالات متحده امریکای شمالی به علت غلبه کشت گندم و فرع بودن فعالیت دامداری بیشترین زمین به کشت محصولات غذایی انسان اختصاص یافته است.

پراکنندگی محصولات عمده کشاورزی جهان

سیمای پراکندگی اراضی مزروعی

منظور بیان نحوه اتصال واحدهای کشاورزی بهم ، مستمر یا منقطع بودن فعالیت ها .

منابع آب در درجه اول وضعیت فشرده و متفرق واحدهای زراعی را تعیین می کند.

زمین های زیر کشت و مراتع دائمی

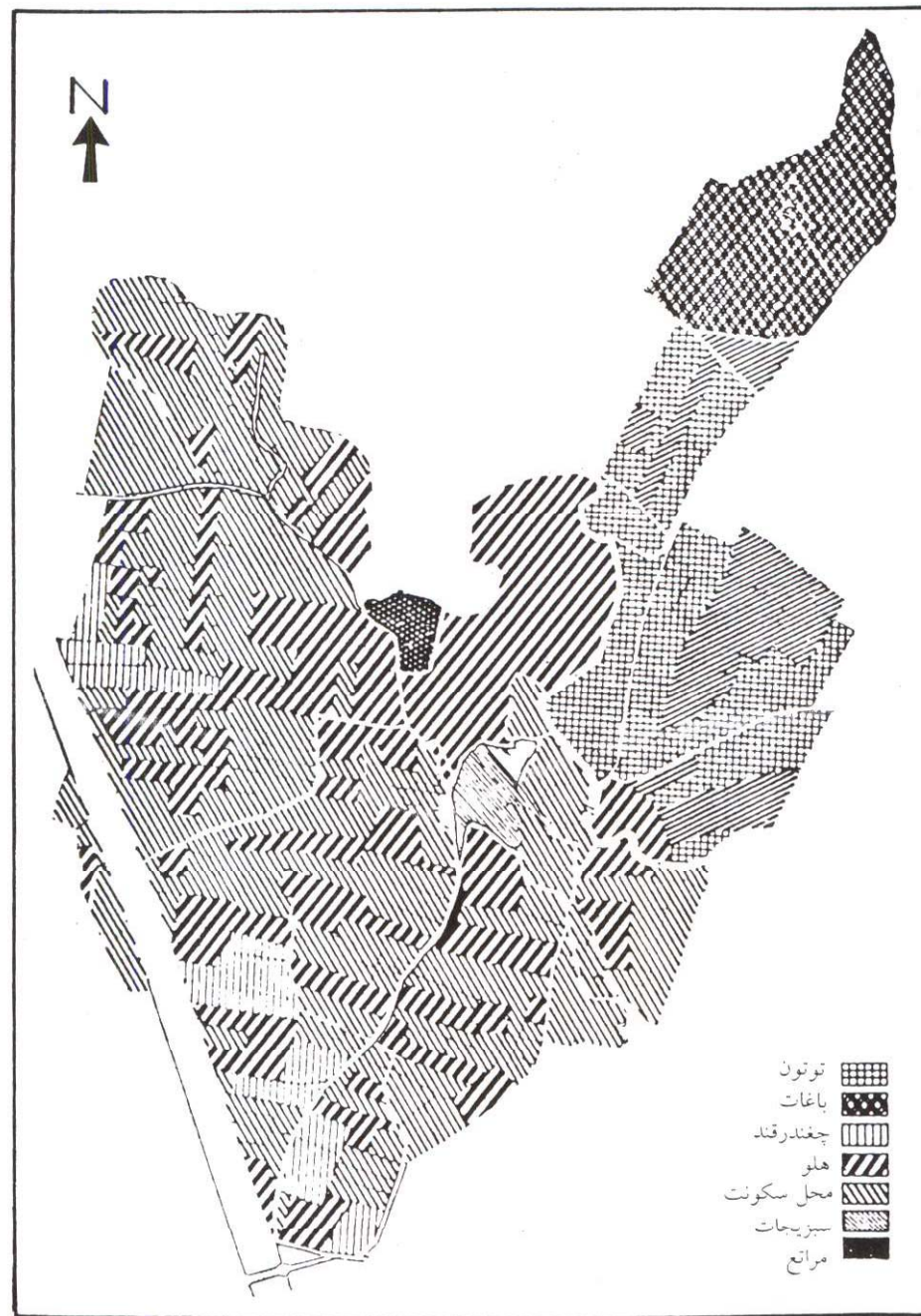
مساحت زیر کشت غلات و چراگاه بیش از سایر محصولات است .

موضوعات مهم در بررسی خاک :

- تعیین درصد اراضی مورد استفاده کشاورزی
- تعیین وضعیت پراکندگی فعالیت ها

تخصیص زمین به تولیدات مختلف کشاورزی

بررسی مقدار اختصاص یافته به تولیدات محصولات خاص
مهم و در مطالعات جغرافیایی جای مهمی دارد .

نمودی از پراکنندگی اراضی تخصیص یافته به کشت‌های مختلف را نشان داده شده است

مقدار محصول بدست آمده از هر واحد زراعی

عوامل مؤثر در مقدار محصول هر واحد زراعی :

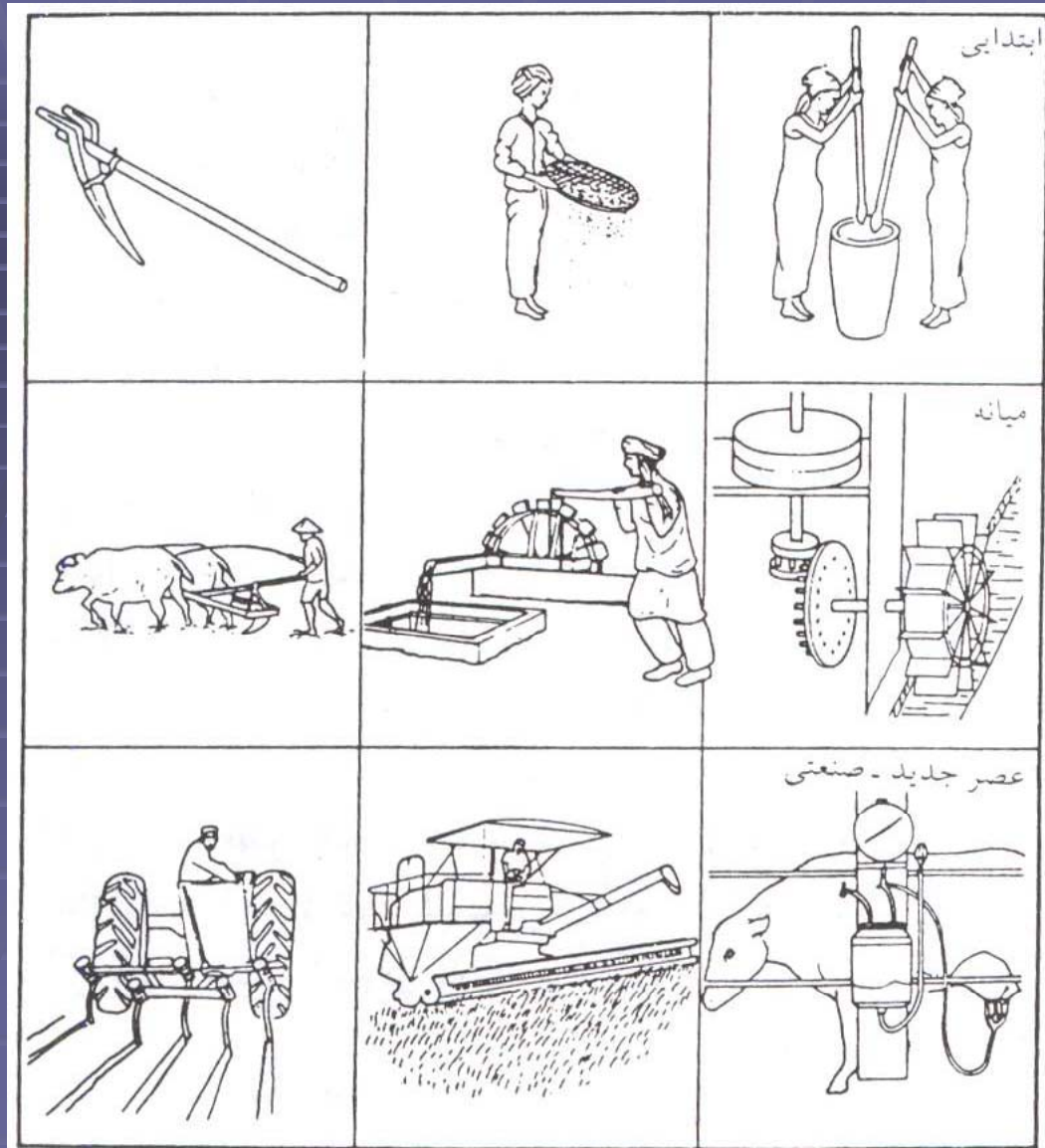
■ شناخت جنس خاک و توانایی آن

■ تکنیک و ابزار بکار رفته

روشهای زراعی

فصول کاشت و داشت محصول در نقاط مختلف جهان بدلیل شرایط آب و هوایی متفاوتهایی زیادی دارد. تمام اراضی زیر کشت زمین فصل کشت و برداشت واحدی ندارند.

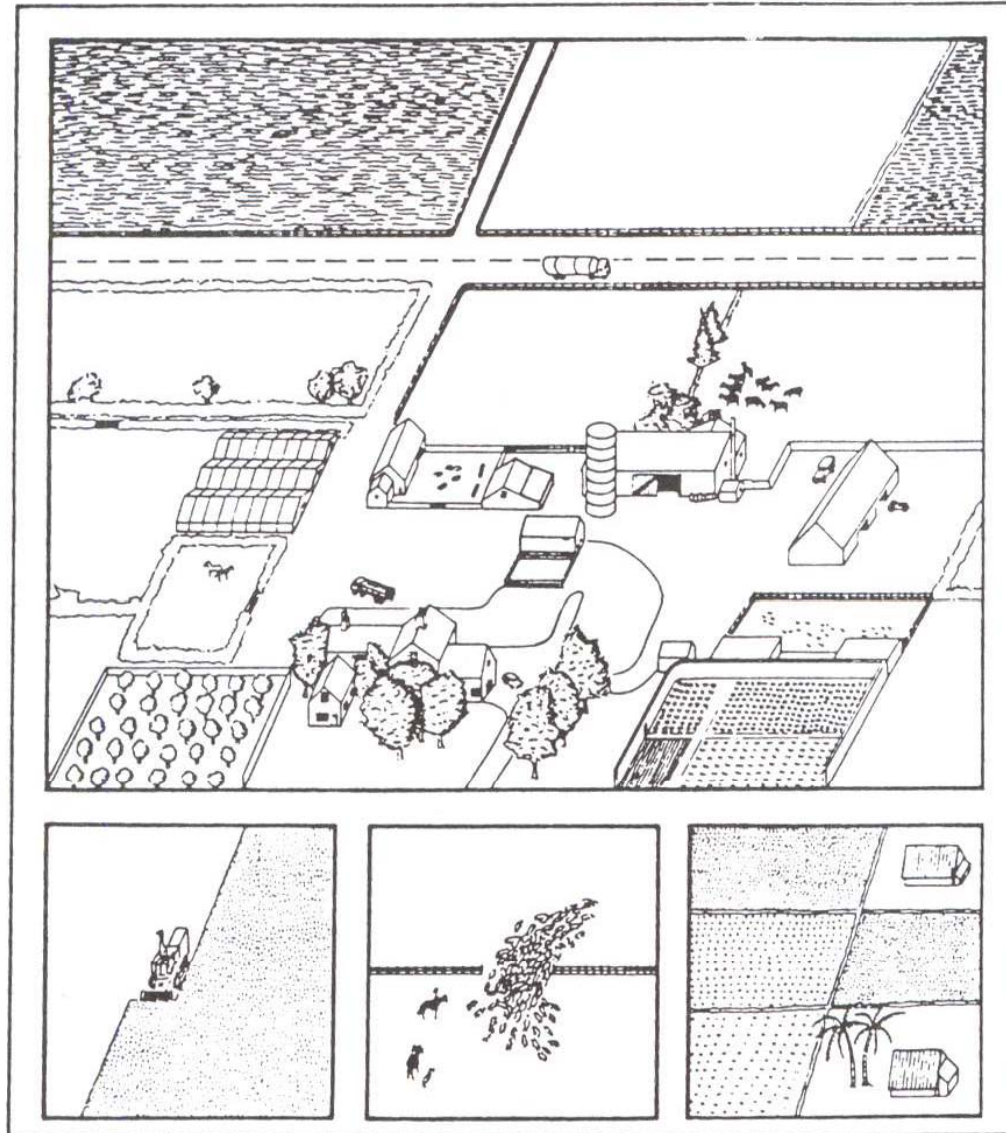

ابزار و ماشین آلات کشاورزی در طول تاریخ

برداشت چند نوبته محصول

برداشت محصول بیش از يك بار به شیوه میان کشتی است.
این شیوه در اراضی نزدیک شهرهای بزرگ که نیاز شدید به مواد غذایی است متداول است.

انواع مزارع کشت مرکب در کشورهای پیشرفته

وسعت و پراکندگی قطعات اراضی مزروعی

شکل و وسعت اراضی مزروعی به تعداد واحدهای متشکل و شرایط طبیعی زمین بستگی دارد.

کوچک بودن اراضی مانع عمده فعالیت های کشاورزی است.

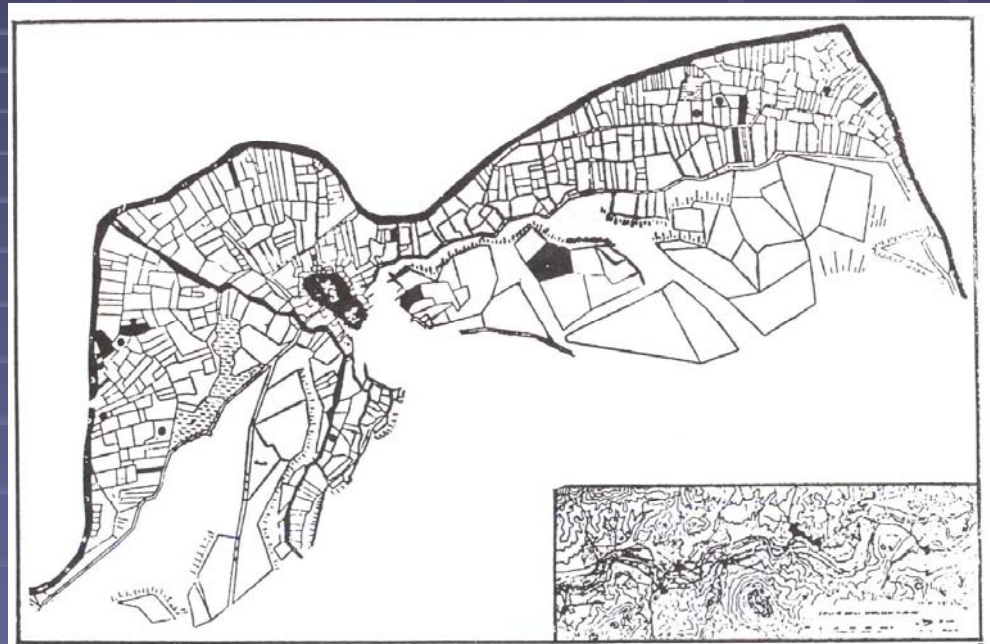
نمونه‌ای از تغییر سیمای اراضی مزروعی پس از اجرای قانون یکپارچه کردن اراضی مزروعی در بخشی از کشور اسپانیا

شکل و ابعاد مزارع

بهره‌گیری از اراضی زراعی هر منطقه جغرافیایی با توجه به شرایط منطقه جغرافیایی مورد نظر متفاوت می‌شود مثلاً در آمریکای شمالی، آرژانتین و استرالیا اراضی چهار گوش است.

سیمایی از پراکندگی مزارع متعلق به یک نفر از یکی از روستاهای ترکیه

شکل و ابعاد مزارع در یکی از روستاهای ترکیه نقطه‌های سیاه تعداد مزارع متعلق به یک نفر و پراکندگی آن را نشان می‌دهد.

یکپارچه کردن اراضی مزروعی

اساس یکپارچه کردن ، کاستن تعداد اراضی ، وسعت بخشیدن آنها از طریق اتصال آنها ، رفع بی نظمی در مرزبندی آنها است .

موانع کار :

- عوامل طبیعی
- عوامل اجتماعی

. سیمایی از واحدهای کوچک زراعی بدون فاصله

شاخصهای مربوط به دامداری جنبی

- دامداری جنبی
- بهره‌گیری از دام و تولیدات دامی
- شیوه‌های تربیت و نگهداری دام
- مناطق اصلی زراعی و تعداد دام
- نوع و تعداد دام

دامداری جنبی

در فعالیت های زراعی جدید ، دو ویژگی عمده در ساختار فعالیت ها ، تولید توأمان محصولات کشاورزی و دامی است .

بهره‌گیری از دام و تولیدات دامی

هدف عمده تربیت و نگهداری دام:

■ تهیه و تولید گوشت ، شیر ، تخم مرغ و ...

■ تهیه الیاف ، پوست و ...

■ استفاده برای حمل و نقل

شیوه های تربیت و نگهداری دام

در تربیت و نگهداری دام سیستمهای معین و شناخته شده ای بکار می رود .

مناطق اصلی زراعی و تعداد دام

از موارد مهم وضعیت دامداری هر منطقه ، تعیین تعداد دام در برابر هر واحد زراعی است.

نوع و تعداد دام

تعیین در صد هر نوع در برابر کل ، بهترین صورت بیان
موقعیت هر نوع در بین تمام انواع است.

خلاصه فصل ششم

تعیین تعادل بین مقدار جمعیت و توان کشاورزی يك مكان در تأمین نیازهای جوامع انسانی مهم است.

تعیین عوامل مؤثر در پراکندگی ناموزون اراضی مزروعی و دخل و تصرف های احتمال در اصلاح آنان مهمترین سود آشنایی این وضعیت است.

خود آزمایی فصل ششم

■ سوالات تستی

۱ - کدام عرض جغرافیایی بیشترین اراضی مزروعی را در خود جای داده است؟

الف : متوسط

ب : پایین

ج : بالا

د : بین متوسط و پایین

۲ - فعالیت های کشاورزی در کشور نروژ چه مقدار از مساحت آنرا به خود اختصاص داده است؟

الف : ۵۰%

ب : ۵%

ج : ۳۰%

د : ۴۰%

۳ - در کدام کشور بیشترین مساحت زمین به کشاورزی اختصاص دارد؟

الف : روسیه

ب : چین

ج : دانمارک

د : انگلیس

۴ - در نیوزلند به چه دلیل بیشترین اراضی به مراتع
تخصیص است؟

الف : نیاز مردم به تولیدات دامی

ب : اقلیم مناسب برای توسعه مراتع

ج : وسعت زیاد کشور

د : صدور تولیدات دامی

۵ - در کدام کشور اراضی مزروعی بصورت چهار گوش
مرزبندی شده است ؟

الف : ترکیه

ب : آرژانتین

ج : استرالیا

د : هندوستان

٦ - در ترکیه چند درصد کشاورزان تنها در يك مزرعه به فعالیت های کشاورزی اشتغال دارند؟

الف : ١٠%

ب : ٥%

ج : ٤%

د : ١٢%

۷ - مرکز کشت گندم تابستانه کدام کشور است ؟

الف : کالیفرنیا

ب : تگزاس

ج : مونتانا

د : داکوتای شمالی

■ سوالات تکمیلی

۱ - در منطقه استوایی بدلیل یکسان بودن ..... بذر پاشی به فصل معینی از سال موکول می شود.

۲ - در ناحیه تونکن هندوچین تقسیم مساوی زمین به وارث موجب ..... قطعات زمینهای زراعی شده است.

۳ - قطعه قطعه بودن زمینهای زراعی متعلق به يك شخص و كوچك بودن آنها ..... در توسعه کشاورزی به حساب می آید.

فصل هفتم

مناطق زراعی جهان

هدف مرحله ای

بررسی فعالیت های زراعی انسان در سطح جهان در ارتباط
، با بنیادهای محیطی و جغرافیایی آنها و تشریح و
پراکندگی آنها.

هدفهای آموزشی - رفتاری

آشنایی با :

- ضرورت سر شماری کشاورزی
- هدف های تئوری فون تانن ، بیکر ، جانسون
- طبقه بندی هارتشورن ، دیکن ، جونز ، درونت - وایت
لزی
- نظام های زراعی عمده جهان

- ماهیت کشت متمرکز و گسترده
- کلان کشتها و ویژگیهای آنها
- زراعت مدیترانه ای به عنوان مهمترین فعالیت زراعی و کشت در جهان
- نظام توأمان زراعت و دامداری

مدخلی بر فعالیت های زراعی و پراکندگی آنها

در تثبیت فعالیت های کشاورزی به نقشه هایی با مقیاسهای
۱/۵۰۰۰ ، ۱/۱۰۰۰۰ ، ۱/۲۵۰۰۰۰ نیاز است.

در مبحث مکان گزینی فعالیت های کشاورزی تئوریهای
دانشمندان مختلفی ارائه شده است.

ستون افقی مناطق زراعی ، کشت غالب ، محصولات دیگر و محدوده .
 که در ستونهای عمودی ۶ منطقه مورد بحث قرار گرفته است.

محدوده	محصولات دیگر	کشت غالب	مناطق زراعی
وسعت باغها و درختان زیر استوایی کشت و کار شده بیش از ۱۵٪	جو، باغات میوه	گندم	۱. مدیترانه
تخصیص زمین به کشت پنبه کمتر از نصف زمینهای تخصیص یافته به ذرت و اشغال کمتر از ۲۰٪ زمینهای زراعی به پنبه	گندم، جو دوسر، کاه	ذرت	۲. ذرت ، گندم و دام
زمین اختصاص یافته به محصولات زراعی بیشتر از زمینهای مرتع و محصولاتی که کاه از آن به دست می آید ذرت و گندم بیش از ۳۰٪ ذرت به تنهایی کمتر از ۲۰٪	جو دوسر، جو، سیبزمینی و کاه	گندم-چاودار	۳. غلات - دامداری
زمینهایی که به تولید محصول کاه و مرتع تخصیص یافته بیش از زمینهای مزروعی و کشت محصولات کشاورزی است. زمینهای تخصیص یافته به گندم کمتر از ۱۰٪ زمینهای مرتعی است.	جو دوسر، جو، سیبزمینی، ذرت	گیاهانی که کاه از آنها به دست می آید	۴. گیاهان کاهی، مرتع، دامداری
درازا هر ۱۰۰ آکر کمتر از ۲۰ دام، کشت وسیع، تولید کم بیشتر از ۲۰٪ کل زمینها تخصیص به زراعت دارد.	چاودار، ذرت، جو، جودوسر	گندم	۵. کشت وسیع آبیاری غلات
زمینهای تخصیص یافته به تولید میوه و سبزی از ۲۰٪ زمینهای زراعی بیشتر است.	در مناطق مختلف ستاد است //		۶. باغداری و سبزیکاری تجاری

قلمرو جغرافیایی نظامهای زراعی عمده جهان

گروههای عمده فعالیت های زراعی :

- فعالیت نگهداری دام
- فعالیت تولید محصولات زراعی
- فعالیت نگهداری دام ، تولید محصولات زراعی

دامداری مبتنی بر کوچ - دامداری معیشتی

ابتدایی ترین نوع فعالیت ، دامداری است . زراعت ثابت مرحله گذار معیشت کوچ نشینی به معیشت یکجانشینی است. امروزه دامداری ابتدایی کاهش یافته به دامداری معیشتی تبدیل می شود.

معیشت ابتدایی مبتنی بر زراعت

انواع نظام زراعی اولیه :

- جابجا
- نیمه جابجایی
- ثابت

ویژگیهای مناطق فعالیت های زراعی ابتدایی:

- اقلیمی فاقد فصل سرد
- اقلیم استوایی
- بسیار بارانی
- پوشش گیاهی انبوه

دامداری تجاری - دامداری مزرعه ای

دامداری مزرعه ای : زراعت دام با شکل استفاده تجاری از خاک متکی بر امکانات محیطی ، بهره برداری از مراتع .

ویژگی عمده دامداری زراعی : آزاد بودن بخش زیاد زمین از فعالیت های زراعی.

زراعت معیشتی متمرکز

این زراعت بزرگترین فعالیت اقتصادی است
ویژگی عمده :

- کوچکی قطعات زراعی
- ابتدایی بودن ابزار-آلات کشت
- تمرکز انسان
- غلبه کشت برنج و گندم
- تولید محصولات جالیزی
- کم اهمیتی اقتصاد و دامداری

کلان کشتها و قطعات مزروعی

کلان کشت : تولید يك یا چند محصول برای تجارت و فروش
در زمینهای وسیع

عوامل مؤثر در توسعه کلان کشت :

- سرمایه
- تأمین کود
- ماشین آلات پیشرفته
- نیروی ماهر

زراعت مدیترانه ای

زراعت مدیترانه ای دو نوع است :

- ۱ - فعالیت های باغداری ، سبزیکاری ، کشتهای جالیزی
- ۲ - کشت دیم و دامداری گسترده

از گیاهان بومی این سرزمین ، زیتون و انگور است.

کشت تجارت غلات

این کشت محصول دوره صنعتی جدید و در مواردی شبیه کلان کشتها است.

مهمترین محصول گندم است.

سرزمینهای دارای این کشت آب و هوایی خشک و جمعیت پراکنده دارند.

زراعت و دامداری

فعالیتی که زراعت و دامداری توأمان می باشد مزرعه داری است.

شفاف ترین ویژگی این نوع مزرعه داری ، سازمان یافتگی آن است.

تولید مواد لبنی

مرحله تمرکز یافته فعالیت های زراعی ، دامداری است .
درآمد اصلی مزرعه بیشتر از دام است . مهمترین کار این
فعالیت رساندن آسان مواد تولیدی به بازار است .

باغداری تجاری و زراعت میوه

بخشی از فعالیت های زراعی مدیترانه است ، عمده ترین بازار محصول این نوع فعالیت ها مناطق صنعتی اروپا و آمریکای شمالی است .

خلاصه فصل هفتم

در تبیین پدیده ای بنام منطقه بندی زراعی جهان مواردی چون نظامهای زراعی با شرایط محیطی و عوامل جغرافیایی در ارتباطند.

خود آزمایی فصل هفتم

■ سوالات تستی

۱ - بیکر فعالیت های زراعی و پراکندگی آنها را در چه بخشی از سطح زمین انجام داد ؟

الف : اروپای مرکزی

ب : امریکای شمالی

ج : استرالیا

د : امریکای شمالی

۲ - ۱۳ منطقه زراعی در سطح جهان از طرف چه کسی
تدوین شده است ؟

الف : وایت لزی

ب : کاواچی

ج : بیکر

د : تونن

۳ - دامداری مبتنی بر کوچ در کدام بخش از زمین ناشناخته مانده است ؟

الف : اروپا

ب : شمال آفریقا

ج : شرق دور

د : استرالیا

۴ - در کدام کشور فعالیت های زراعی ابتدایی فعالیت درون
قاره ای مشرق زمین بحساب می آید ؟

الف : گینه غربی

ب : برنئو

ج : میانمار

د : تیمور شرقی

۵ - فعالیت های زراعی ابتدایی با کدام مورد از اقالیم رابطه
علی دارد؟

الف : معتدله

ب : استوایی

ج : بیابانی

د : موسمی

۶ - فعالیت کلان کشتها در کدام منطقه زیر است ؟

الف : استوا و جنب استوایی

ب : معتدله

ج : مرطوب

د : گرم و خشک

۷ - در ناحیه ذرت خیز چند درصد اراضی به فعالیت های
زراعی اختصاص دارد؟

الف : ۵۰٪

ب : ۵۰ تا ۷۰٪

ج : ۶۰٪

د : ۳۰ تا ۷۰٪

■ سوالات تکمیلی

۱ - بیشترین تعداد از جمعیت دنیا از طریق فعالیت ها ...
..... امرار معاش می کنند.

۲ - از ویژگیهای مهم زراعت معیشتی متمرکز .....
قطعات زراعی از حیث وسعت آنهاست.

۳ - متمرکزترین کشت ، یعنی فعالیت زراعی متمرکز از نوع
فشرده آن در کشور ..... و در حد متوسط در
کشور ..... دیده می شود.

پایان

www.salampnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه
- تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزوه و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملاً رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salampnu.com